

Posudek oponenta diplomové práce

Kateřina Klimešová: „Pravicový extremismus a radikalismus v České republice – ústavněprávní aspekty“

Počet stran: celkem 108 stran

Aktuálnost tématu:

Diplomantka si zvolila velmi aktuální téma a to především v souvislosti s celosvětovým vzestupem extremismu, který se hmatatelně projevil zejména na přelomu let 2011 a 2012. Jak uvádí diplomantka: *“...Občané států totalitních demonstrovali za demokracii, států emigranty tradičně hostujících za zpřísnění imigrační politiky, států striktně kapitalistických za sociální rovnost a států liberálních za nastolení řádu:“*

Přínos této práce vidím v nastínění určitého uceleného pohledu na vývoj pravicového extremismu od jeho vzniku až po současnost a v komparaci boje s ním v jednotlivých historických etapách.

Náročnost tématu:

Předložená diplomová práce Kateřiny Klimešové věnovaná pravicovému extremismu a radikalismu v České republice má vedle úvodních stran, obsahu a příloh celkem 108 stran, z nichž vlastní text (72 stran) doplňuje o příložený seznam použité literatury, seznam klíčových slov a abstrakt. K práci je připojena anotace v anglickém jazyce.

V práci je uvedeno 217 odkazů pod čarou, z nichž stejně jako ze samotného textu, je zřejmé, že diplomantka se zvolenými prameny skutečně pracovala.

Vlastní text práce se člení do pěti nestejně obsáhlých hlav; je opatřen úvodem a stručným závěrem, v němž diplomantka vyslovuje názor, že účinnost boje s extremismem nepramení jen v potírání jeho projevů, ale zejména v posilování povědomí veřejnosti o lidských právech, důstojnosti, rovnosti a v nezpochybnitelnosti těchto práv.

Kritéria hodnocení práce:

Diplomová práce K. Klimešové má logickou strukturu. Práce s literaturou je na velmi dobré úrovni, podobně i poznámkový aparát. Formální stránku práce, redakční důslednost a v neposlední řadě i stylistickou a jazykovou úroveň hodnotím též kladně.

Po obsahové stránce mám k práci následující připomínky. Vzhledem k tématu práce by bylo vhodné doplnit jednotlivé případy také o některé významné kauzy projednávané Evropským soudem pro lidská práva. Diplomantka se sice věnuje otázkám mezí svobody projevu, práva

sdužovacího a shromažďovacího, stranou pozornosti však ponechává stále aktuální kauzy ESLP, týkající se postavení romského obyvatelstva v České republice. Jde především o rozsudek ESLP v kauze D. H. ze dne 13. listopadu 2007 ve kterém Velký senát došel k závěru, že došlo k nepřímé diskriminaci, protože neutrálně koncipované opatření (možnost umístit dítě do zvláštní školy pro děti s lehkým mentálním postižením) mělo nepřiměřený dopad na romské žáky. Současně nebylo možné, tento postup obhájit povinností využití odbornými pracovníky vedené diagnostiky nebo existencí souhlasu rodičů s jejich umístěním do dané školy. Přestože se v daném případě nejedná o přímý projev pravicového extremismu, autorka by mohla uvést názor na tuto kauzu, její příčiny a dopad na postavení romského obyvatelstva.

Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě by měla diplomantka podrobněji vysvětlit své tvrzení na str. 18: *“...Daleko více stran než dnes ale inklinovalo k odmítání demokratického systému. Jejich participace na demokratickém systému, byť s antidemokratickými plány, však byla dlouhou dobu vnímána shovívavě.”*

Stejně vysvětlení by zasloužilo i autorčino tvrzení, že *“...následkem poválečného odsunu německé části obyvatelstva, jakož i nástupem KSČ k moci, vzniklo homogenní politické prostředí, ve kterém se pravicový extremismus podařilo na dlouhou dobu prakticky vymýtit.”* (viz. str. 30). Otázkou je, zda takové tvrzení odpovídá reálné situaci v tomto období či zda je spíše umělým výsledkem úsilí o skrývání těchto projevů navenek.

Jako určitý podnět k diskusi vidím i v uvedené kauze Evropského soudu pro lidská práva a v problematice segregace v naší společnosti. V této souvislosti by se diplomantka mohla zabývat příčinami segregace v ČR a i otázkou, do jaké míry tento jev souvisí s pravicovým extremismem a do jaké míry s jinými sociálními jevy, které mohou spočívat i na straně segregované skupiny.

Doporučení práce k obhajobě:

Diplomovou práci Kateřiny Klimešové **doporučuji k ústní obhajobě.**

Navržený klasifikační stupeň:

Na základě úspěšného průběhu vlastní obhajoby navrhuji předběžné hodnocení posuzované diplomové práce klasifikačním stupněm **velmi dobře.**

V Praze dne 10. 5. 2013

JUDr. Kateřina Janstová, Ph.D.

Oponent diplomové práce